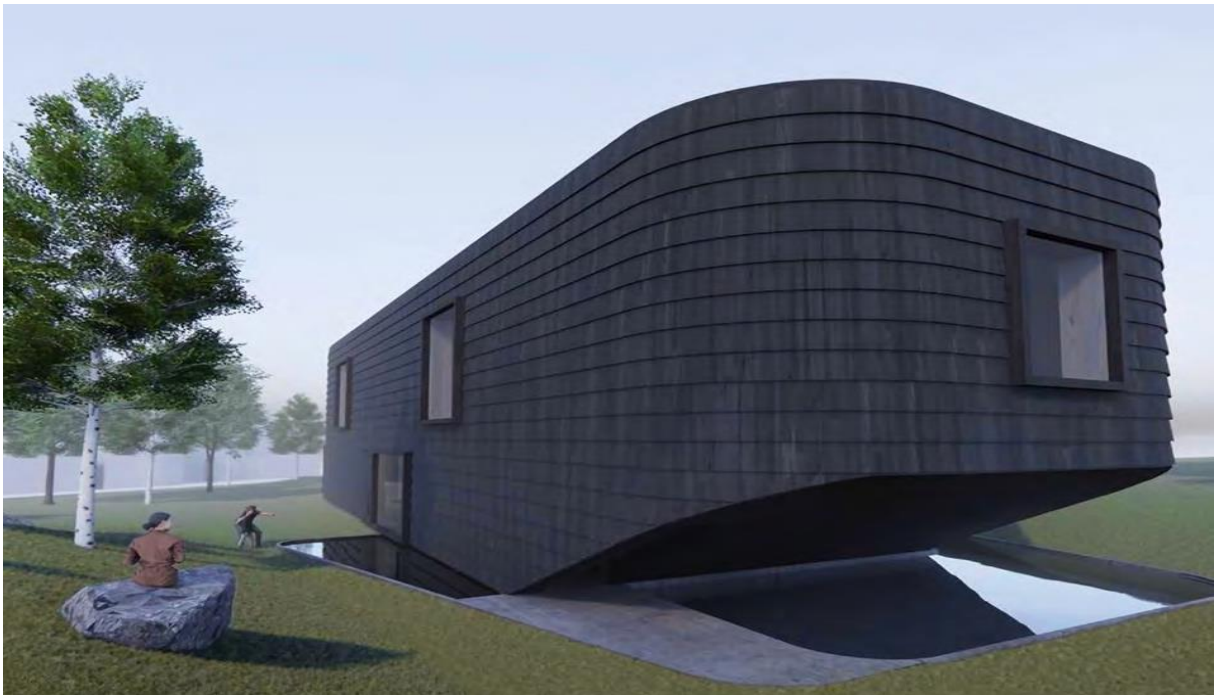

OCEAN EXPO

NORSK HAVPAVILJONG

PROSJEKTBEKRIVELSE

OCEAN EXPO – Norsk Havpaviljong

Etablering av et visningscenter for norsk havteknologi og norske løsninger for bærekraftig bruk og forvaltning av havet og havets ressurser, med formål å styrke Norges posisjon som ledende havnasjon.

Gjenbruk av det norske paviljong-konseptet fra verdensutstillingen Expo 2020 Dubai.

1 Etableringen av OCEAN EXPO – Norsk Havpaviljong

1.1 Havnæringene - en bærebjelke for Norge

Havet definerer Norge som nasjon og har gjennom historien vært kilde til overlevelse, innflytelse, inspirasjon, innovasjon og velstand for nasjonen.

“Vi har levd av og med havet så lenge det har bodd folk i Norge. Havet er fortsatt en uerstattelig kilde til mat, velstand og arbeidsplasser, og det er en viktig transportåre. Vi har derfor et tungt ansvar for å etterlate oss et hav som er i minst like god stand som det vi fikk av dem som kom før oss, slik at også kommende generasjoner kan dra nytte av alt havet gir oss”, uttalte statsminister Jonas Gahr Støre i forbindelse med et toppmøte om hav i Frankrike i februar 2022.

Verdiskapingen fra havet vokser kraftig i store deler av verden. Det er derfor viktig at Norge evner å opprettholde – og gjerne styrke – vår posisjon som en ledende havnasjon, men det vil kreve betydelig og fokusert innsats fra næringsliv og offentlige myndigheter. Og det vil kreve at Norge synliggjør seg som pioner for teknologier og løsninger som bidrar til bærekraftig bruk og forvaltning av havet og havets ressurser.

I dette bildet var Norges tilstedeværelse med en ‘havpaviljong’ på verdensutstillingen Expo 2020 i Dubai et naturlig og positivt steg. Deltakelsen presenterte Norges styrker som pioner for bærekraftige havløsninger og markerte ambisjonen om å beholde rollen som en verdensledende havnasjon.

1.2 Vi realiserer ambisjonen om gjenbruk av Havpaviljongen fra Expo 2020 Dubai

Gjenbruk av Havpaviljongen fra verdensutstillingen var i oppdragsbrevet til Innovasjon Norge et uttalt delmål for myndighetene. Staten og norsk næringsliv la ned betydelige ressurser i utviklingen av paviljongen og konseptet rundt denne. Dette er investeringer som, gjennom dette initiativet, kan komme til god nytte langt ut over perioden verdensutstillingen varte.

OCEAN EXPO – Norsk Havpaviljong representerer en permanent videreføring av det norske utstillingsvinduet under Expo i Dubai, sikrer at ambisjonen om gjenbruk realiseres og at både havnæringene og et bredt nasjonalt og internasjonalt publikum får nytte og glede av den i årene fremover.

Men viktigst av alt er at OCEAN EXPO – Norsk Havpaviljong fremstår som en relevant møteplass for havnæringene i Norge og internasjonalt og derved representere et viktig element i å sikre og styrke Norges posisjonen som verdens fremste havnasjon i et bærekraftperspektiv.

1.3 Havpaviljongens betydning for kompetansebygging og rekruttering

Havindustrienes mulighet for rekruttering av riktig og nødvendig kompetanse vil være en avgjørende faktor med tanke på vekst og å effektivt utnytte mulighetene som finnes innenfor havnæringene i Norge. Gjenbruk av den norske Havpaviljongen fra Expo 2020 vil derfor være et viktig bidrag for å stimulere interessen for jobb og utdanning innen havnæringene og derved bidra til å sikre fremtidig rekrutteringen til disse.

Havpaviljongen legges i tilknytning til Campus BLÅ, som tilbyr utdanning og kompetanseløft rettet direkte mot havbruk og fiskeri på Vgs-nivå, fagskolenivå, etter- og videreutdanningstilbud og, sammen med Nord Universitet, utdanning på universitetsnivå. Campus BLÅ er unik i nasjonal sammenheng. Campus BLÅ klare til å utvide sitt tilbud med et folkehøgskoletilbud med havet som

tema så snart oppstartbevilling fra staten foreligger. Bortimot 30 % av havbrukselevne i Norge studerer på en av Campus BLÅ sine utdanninger.

Når den planlagte utviklingen av Campus BLÅ er gjennomført i løpet av de neste 2-3 årene, vil Campus BLÅ ha 200 studenter og 80-100 ansatte knyttet til utdanningsvirksomhet på Campus, i tillegg til 2 - 3000 studenter/kursdeltakere årlig som deltar digitalt.

1.4 Viktige forutsetninger er på plass

Beslutningen om å organisere satsingen gjennom den ideelle, selveiende stiftelsen OCEAN EXPO - Norsk Havpaviljong er tatt ut fra at dette skal være et allmenntilgjengelig tiltak. Stiftelsen har som formål å arbeide for økt synliggjøring av havnasjonen Norge, samt å styrke kompetanse og rekruttering innen havnæringene.

Utforming av både bygning og innhold i Havpaviljongen representerer viktige verdier som er beskyttet av rettigheter. Stiftelsen har derfor gjennom avtaler sikret disse rettighetene slik at forholdene ligger til rette for å ta vare på disse verdiene for fremtiden.

Utforming og innhold i utstillingen under Expo 2020 Dubai i Dubai var et resultat av betydelige bidrag fra både private aktører og det offentlige. Vi vil bygge på dette, men samtidig legge stor vekt på å oppdatere og utvikle formidlingen slik at den til enhver tid fremstår oppdatert og tidsaktuell, både teknologisk og innholdsmessig. Bidragsytere til utstillingen i Dubai har bekreftet at de ønsker å bidra.

Det er innhentet forpliktende viljeserklæringer fra private aktører om betydelige økonomiske bidrag til realiseringen av planene. Dette viser oppslutning om prosjektet og at det blir ansett som en viktig og riktig satsning av interesserte private aktører.

I praksis er det kun et tilstrekkelig bidrag fra det offentlige som nå må på plass for at prosjektet blir realisert.

2. Hovedmålsetning

OCEAN EXPO - Norsk Havpaviljong reetablerer den norske Havpaviljongen fra Expo 2020 Dubai som et permanent visningscenter for norsk teknologi og løsninger som bidrar til bærekraftig bruk og forvaltning av havet og havets ressurser.

OCEAN EXPO - Norsk Havpaviljong skal bidra til å løfte fram og koble bærekraftmålene til havbasert verdiskaping og vektlegge formidling av mulighetene for en bærekraftig utvikling av havnæringene – gjennom Havpaviljongens rolle i utdanning, gjennom dens utstilling, arrangementer og i dialogen med besøkende.

3. Styrking av den utdanning havnæringene trenger

Havnæringene i Norge forventer stor vekst i årene fremover og kravet til kompetanse øker med en økende kompleksitet i næringene. Dette gjør at behovet for å rekruttere og utdanne mennesker til havnæringene er strategisk viktig fremover. Dette gjelder utdanning på alle nivåer.

Plassert på en campus hvor utdanning og rekruttering til havnæringene er i sentrum, vil Havpaviljongen bidra til å styrke utdanning og rekruttering til disse næringene, samt bidra til å spre budskapet om Norges posisjon som en verdensledende havnasjon.

3.1 En arena for innovasjon og utvikling

Havpaviljongen skal fremme og legge til rette for innovasjon og utvikling i havnæringene. Selskapene som har etablert stiftelsen er aktive i klyngesamarbeid, både som partnere i NCE Aquaculture og gjennom nært samarbeid med andre havrelaterte næringsklynger. Dette gir en unik posisjon når det gjelder å initiere FoU- og innovasjonsprosjekter og å koble interessenter som har ideer og kompetanse som kan bringe havnæringene fremover.

Havpaviljongen skal aktivt legge til rette for samarbeid mellom næringsaktører nasjonalt, i tett samarbeid med kompetansemiljøer som universiteter og forskningsinstitutter.

Samarbeidet og samlokaliseringen mellom Campus BLÅ og Havpaviljongen vil styrke samarbeidet både mellom næringsklyngene og mellom havnæringene og de relevante kompetansemiljøene.

3.2 Varig og dynamisk formidling om og promotering av havnæringene

Havpaviljongens digitale utstilling åpner for å formidle budskapet til målgrupper langt ut over de besøkende. Den kan inngå i digitalt utdanningsmateriale som del av et digitalt nasjonalt og internasjonalt fjernundervisningstilbud eller den kan brukes i internasjonalt profileringsøyemed.

Havpaviljongen plasseres på et sted med betydelig internasjonal turisttrafikk med 100.000-150.000 besøkende hvert år og vil derfor nå ut til svært mange. Økt synlighet og tilgjengelighet vil bidra positivt i promoteringen av havnæringene og Norge som verdensledende havnasjon overfor både norske og utenlandske besøkende.

Havpaviljongen skal fremstå som en naturlig og attraktiv møtearena når havrelaterte bedrifter og klynger setter hverandre stevne. Den skal også være naturlig møtearena når internasjonale aktører inviteres til dialog rundt bærekraftig havindustri.

3.3 Integrering med visningscenter for havbruk

Norsk Havbrukssenter AS er en del av konsernet Torghatten Aqua AS og er finansiert gjennom en visningstillatelse. Havbrukssenteret har årlig omtrent 40.000 nasjonale og internasjonale besøkende og spiller en viktig rolle i å sikre gode ambassadører for havnæringene og norsk sjømat i Norge og internasjonalt.

Visningscenteret er blant de fremste i Norge – en posisjon som er oppnådd gjennom dyktige fagfolk, et stort nettverk i næringen, et utstrakt samarbeid med regionale skoler og kontinuerlig utvikling av visningstilbudet for å sikre at dette til enhver tid fremstår oppdatert.

Ved etablering av Havpaviljongen vil de to utstillingene «smelte sammen». På den måten skapes en helhet som viser havnæringenes unike plass i norsk økonomi, samfunn og arbeidsliv.

3.4 En møteplass

Et viktig delmål er at Havpaviljongen skal bli en viktig og naturlig møteplass for aktørene innen alle havnæringene i Norge. Det vil gjennom året arrangeres konferanser og andre samlinger der aktører innen havnæringene møtes. Dette vil være møtepunkter der den nyeste kunnskapen presenteres og der siktemålet er å bidra til utvikling av bærekraft innen havnæringene.

En vesentlig flaskehals for alle næringene er både åpenbare og mulige interessekonflikter, både næringene imellom og overfor andre interesser. Norge vil f.eks. aldri kunne klare å realisere ambisjonene innen havvind hvis det ikke oppnås en god sameksistens med fiskeriene eller hvis utbyggingene har en vesentlig negativ påvirkning på økosystemene. Vår målsetting er at Havpaviljongen skal være stedet der alle gode krefter med ambisjoner og visjoner for kysten og havnæringene møtes for å finne løsninger og avklaringer som reduserer konfliktnivået og bidrar til bærekraftig vekst.

4. Beskrivelse av prosjektet OCEAN EXPO - Norsk Havpaviljong

4.1 Generelt

Konkret vil prosjektet innebære å sette opp et nytt bygg som har samme arkitektur og utvendige utforming som det norske paviljongbygget under verdensutstillingen i Dubai. Innvendig vil paviljongen, i tillegg til sin presentasjon av norske løsninger for bærekraftig bruk av havet og havets ressurser, gi attraktive flerbruksmuligheter for relevante nærings- og kompetansebyggingsaktører.

De totale kostnadene for prosjektet er estimert til NOK 74 mill., som omfatter tomt, infrastruktur, oppføring av bygg med uteanlegg, interiør og komplett utstillingsinstallasjon.

4.2 Beliggenhet

Rintala Eggertsson Architects har utarbeidet planer som sikrer at bygget blir best mulig tilpasset resten av campus. Dette gjelder bygningens generelle orientering mot landskapet rundt, forventet trafikksituasjon i området og tomtens topografi, hvor masterplanen for området har vært retningsgivende.

Plasseringen av serviceinngangen er tilpasset geometrien til parken og veistrukturen rundt den. Å ha adkomstveien mot østsiden av bygget og serviceinngangen der gjør at den sørlige og vestlige delen av parken blir fri for trafikk og slik at den vil fungere som en offentlig park.

4.3 Bygget

Bygget vil møte kravene i norske byggeforskrifter og tilpasses fremtidige krav til et bærekraftig og miljøvennlig bygg.

Rintala Eggertsson Architects, som var arkitektene bak paviljongbygget i Dubai, har sin base i Bodø og Oslo og prosjektet vil ha tett kontakt med arkitektene for sikre at så mye som mulig av ideene bak paviljongbygget fra verdensutstillingen blir ivaretatt.

4.3.1 Eksteriør

Ambisjonen er å gjenskape bygget så nær originalen som mulig, men Havpaviljongen vil denne gang bygges med andre materialer i byggets eksteriør, slik at bygget kommer nærmere arkitektens opprinnelige ideer rundt miljømessig bærekraft enn hva tilfellet ble mhp. paviljongen i Dubai. I planene er Havpaviljongen definert som en av hovedbygningene, om ikke hovedbygningen i området. Med den sentrale posisjonen i en parkomgivelse og den arkitektoniske kontrasten mot andre bygninger i nærheten, presenterer den seg som både monumental og skulpturell.

Monumentaliteten er opprettholdt samtidig som bygget er gitt en menneskelig skala og materialitet som vil oppleves både kjent og innbydende.

Bygningens form er en referanse til det maritime, med frambygg foran og bak som minner om baugen og hekken til et skip.

Utvendig kledning skal være i tre. Løsningen som er valgt er kledning av overflatebehandlet sitka-gran, organisert i overlappende 450 mm rader. De horisontale radene gir assosiasjoner til den tradisjonelle klinkebåten og en oscillerende struktur i treplatene er en direkte referanse til fiskeskjell. Overflatebehandlingen vil være flammebehandling og tjærebasert beis som i stavkirker og tradisjonelle båter.

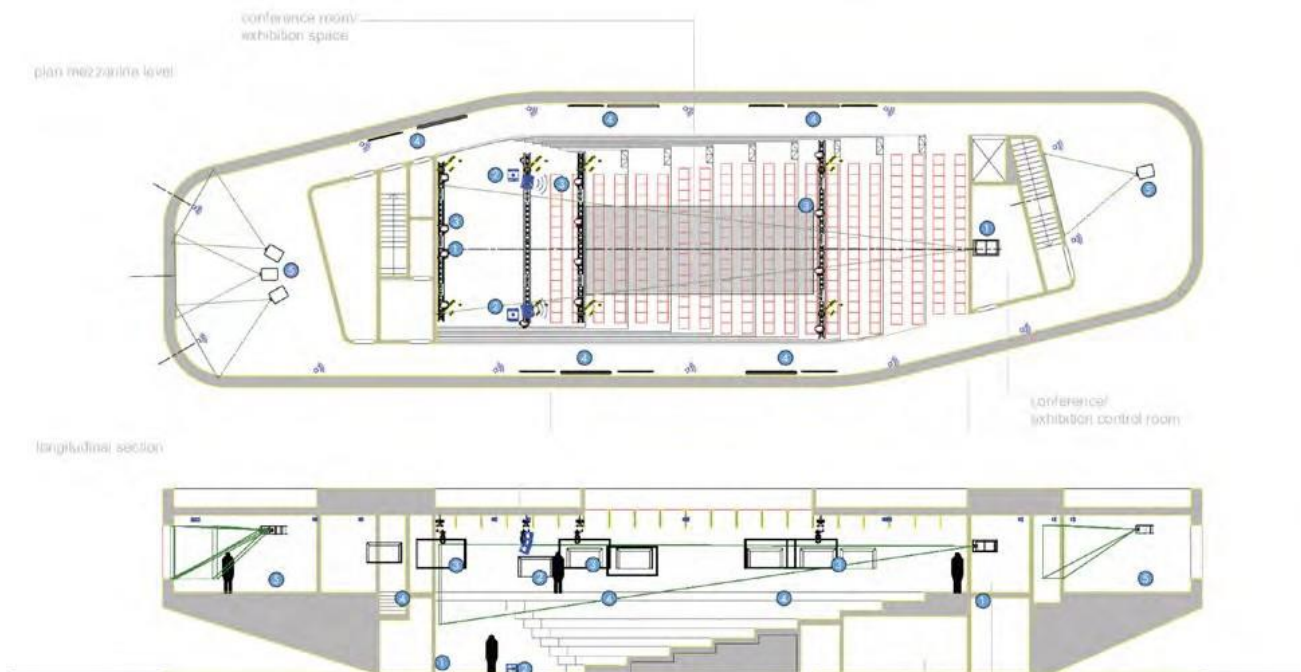

Illustrasjon av eksteriør

4.3.2. Utstillingsareal og auditorium

Det vil gjøres noen interiørmessige justeringer i det gjenskapte bygget tilpasset endret utstilling og bruk. Utstillingslokalet gir gode muligheter for en fleksibel og spennende utstilling. Skyveamfi muliggjør rask ominnredning av hovedrommet. Utstillingsarealet vil være hele 1000 kvm og utformingen av bygget gir mulighet til utvidelse med ytterligere 200 kvm.

Figuren under viser at bygget er gitt et lineært organiseringssystem langs balkongene i øvre del av paviljongen og et mer tredimensjonalt system i hver ende av paviljongen. Dette tillater forskjellige typer medier som kjører samtidig.

Illustrasjon av interiør – auditorium i mesanin og utstilling i øverste etasje.

4.3.3. Digital utstilling

Den norske utstillingen under Expo 2020 Dubai var i all hovedsak digital. Det innebærer at innholdet, med oppgraderingsmodifikasjoner, kan gjenbrukes uten at det er behov for å flytte strukturer eller materialer til Norge. Det digitale formatet innebærer også at utstillingen blir dynamisk ved at den utvikles kontinuerlig, slik at den til enhver tid fremstår oppdatert og relevant.

Mangeårig drift og utvikling av Norsk Havbrukscenter har gitt verdifull erfaring når det gjelder å presentere en næring som har hatt en rivende utvikling. Dette, sammen med økende krav fra et stadig mer kresent publikum, krever en kontinuerlig oppdatering og utvikling av formidlingen. Denne erfaringen gjør at organisasjonen vet hva som kreves for å holde en utstilling relevant og konkurransedyktig over tid. Det gir også sikkerhet for at den bredere formidlingen om havnæringene og havnasjonen Norge utvikles slik at den til enhver tid fremstår tidsaktuell og relevant.

5. Eierskap og organisering

Stiftelsen OCEAN EXPO - Norsk Havpaviljong skal være ansvarlig for gjennomføringen av prosjektet, være eier av Havpaviljongen når den står ferdig og være ansvarlig for driften etter at den har kommet på plass.

Vi er opptatt av at OCEAN EXPO - Norsk Havpaviljong organiseres på en måte som reduserer risiko og kostnader, samtidig som formålet skal ivaretas fullt ut. Dette vil vi oppnå ved å ha en begrenset egen administrasjon, og i stor grad basere virksomheten på utleie til selskapene i Torghatten Aqua-konsernet.

Den primære funksjonen til stiftelsens egne organisasjon vil være å:

- Sørge for at stiftelsens formål blir ivaretatt og retningsgivende for aktiviteten i Havpaviljongen.
- Ivareta eierskapet i Havpaviljongen.
- Sikre dynamisk fornying og utvikling av «utstillingen av Norge som ledende havnasjon» i samarbeid med partnere innen de norske havnæringene.
- Administrere og følge opp samarbeidsavtaler med eksterne interessenter.
- Generell ledelse med oppfølging av selskapets økonomi og administrative forhold.
- Promotere Havpaviljongen overfor private aktører og det offentlige med sikte på å oppnå bidrag som gir mulighet til å utvide og styrke stiftelsens engasjement og aktiviteter.

Tjenester knyttet til drift og løpende vedlikehold tilbys av Toft Brygge AS, som i dag har ansvaret for å levere tilsvarende tjenester innenfor Torghatten Aqua-konsernet.

6. Forutsetninger for realisering

Å gjennomføre et prosjekt av denne størrelsesorden representerer et betydelig løft. Samtidig er vi ikke i tvil om at det vil være en god investering, som vil bidra til å trygge og styrke Norges posisjon som en av verdens ledende havnasjoner. De politiske ambisjonene for utviklingen av de norske havnæringene er betydelige, forretningspotensialet er formidabelt, men realistiske forutsatt at forholdene legges til rette. Denne satsningen representerer et viktig bidrag til nettopp det.

Alle de fem havnæringene som ble profilert under Expo 2020 Dubai er tungt representert i Nordland. Dette sikrer et regionalt engasjement når det gjelder å bidra til utvikling av paviljongen slik at den på varig basis vil fremstå som en viktig og relevant arena for havnæringene.

At Havpaviljongen reetableres i Nordland, er naturlig. Nordland er «havfylket» fremfor noen, en stor eksportør innenfor produkter og tjenester basert på hav. Helgeland er en av de sterkeste havbruksregionene i Norge, hvor én av ti norske oppdrettslakser blir produsert. Nord-Norge står for 60 prosent av norsk sjømatproduksjon, og representerer det største vekstområdet for norsk havbruksnæring.

For å lykkes med dette er vi avhengige av samarbeidspartnere som deler vår ambisjon og som viser dette gjennom bidrag til finansiering. Regionalt og nasjonalt næringsliv vil være viktige medspillere, og det er allerede gitt tilsagn om betydelige økonomiske bidrag til prosjektet.

Realisering av prosjektet er imidlertid avhengig av at vi får til et spleiselag mellom private aktører og det offentlige. Den store velviljen og interessen vi møter fra den private siden er i seg selv en

bekreftelse på at prosjektet er riktig og viktig. Vi mener dette også er en unik mulighet til å realisere målet om gjenbruk av Expo 2020-paviljongen på en måte som gir et viktig bidrag til styrking av et av Norges fortrinn – mulighetene og kompetansen som finnes på kysten og i havnæringene. Vi håper at norske myndigheter er enig med oss i dette, slik at vi kan få til en god dialog med sikte på å finne løsninger som gjør at prosjektet blir realisert.

7. Budsjett og finansieringsplan

7.1 Budsjett investering (mill. kroner)

Investeringskostnadene for plan og tomt er basert på estimater for tomtepris og vurderinger av nødvendig arbeid knyttet til opparbeidelse. De øvrige estimatene er beskrevet og spesifisert i vedlegg.

Plan og tomt	8,0
Prosjektering	3,9
Bygg	37,2
Utstilling, innhold og installasjoner	15,2
Sum estimat	64,3
Uforutsett og diverse (15 %)	9,7
Totalt	74,0

7.2 Finansieringsplan investering (mill. kroner)

Vi har allerede, sammen med lokale partnere, sikret NOK 12 mill. av den nødvendige finansieringen fra private aktører. Og flere private aktører forventes å komme på banen. Det er, i tillegg til dialog med private selskap, innledet tett og positiv dialog med bankstiftelser for medfinansiering. Beslutninger betinger imidlertid garanti for offentlig medfinansiering. Forutsatt at norske myndigheter blir med, mener prosjektledelsen at å sikre 50% privat finansiering av prosjektet, skal være mulig.

For å kunne realisere de skisserte planene vil med andre ord et bidrag fra det offentlige på halvparten av investeringssummen, dvs. NOK 37 mill., være nødvendig.

Torghatten Aqua AS	7,0
SinkabergHansen AS	5,0
Andre private aktører (inkl. bankstiftelser)	25,0
Staten, Fylkeskommune, Kommune og/eller andre offentlige enheter	37,0
Totalt	74,0

7.3 Driftsøkonomi

Drift av Havpaviljongen vil være basert på utleie og kjøp av tjenester og eventuelle sponsorbidrag. Kostnadssider for stiftelsen vil være knyttet til administrasjon og styre, ytre vedlikehold og utvikling/oppdatering av paviljongens visningscenter. Leietakere vil være ansvarlig for øvrige kostnader som renhold, strøm, avgifter og personal.

Konservative estimater når det gjelder besøk og annen bruk viser at driften samlet sett vil gi en trygg økonomi som sikrer både løpende vedlikehold og kontinuerlig utvikling av Havpaviljongen. Det legges til grunn en årlig investering på om lag NOK 2 mill. til oppdatering og utvikling av publikumsopplevelsen i Havpaviljongen.

8 Fremdriftsplan

Aktivitet	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Utstillingsperiode EXPO Dubai	x	x				
Avklaringer og prosjektering		x	x	x		
Klarering tomt				x		
Byggeperiode				Fra mai	x	Til mars
Test av installasjoner						April
Åpning						Mai
Drift						Mai